

Useimmin kysytyt kysymykset, v1

Tekniset:

1. Onko 1 km matka pitkä vaijerilossille?

V: Onhan se toki pitkä matka, muttei mahdoton.

2. Toimiiko vaijerivetoinen lossi talvikäytössä?

V: Kyllä.

- Pystyykö murtamaan 5cm jäätä?**

V: Kyllä, vähintään 10 cm.

Lossimme on suunniteltu turvaamaan rospuuttoajan liikennettä jäätien avautumiseen saakka.

- Riittääkö teho?**

V: kyllä, käytettävät ajomoottorit valitaan aina käyttökohteen tarpeen mukaiseksi eikä tehontarve ole ajolaitteissa sinällään ongelma.

Teho asettaa rajoituksia lähinnä energialähteen valinnalle, käytetäänkö maasähköä suoraan kaapelikelan kautta vai ladaten sitä lossin akustoon. Akustoratkaisussa ei ajoteholle ole käytännössä rajoituksia, mutta kaapeliversiossa kaapelin koko asettaa rajansa huipputeholle etenkin pitkillä etäisyyksillä. Toki hetkellisissä isompaa tehoa tarvitsevilla tilanteissa (kuten kova tuuli, jää yms.), se voidaan ratkaista ottamalla aggregaatin teho rinnalle avuksi.

- Miten vältetään lossin jäätyminen rantaan?**

V: esim. laitureiden edustalle sijoitettavilla pintavirrankehittimillä, ns. avantopumpuilla.

Myös lossin potkureita voidaan hyödyntää sulana pitoon ohjelmallisesti.

Neiloksen losseissa on lisäksi oma hydraulinen lähtöjärjestelmä apuna laitureista liikkeellelähtöön.

Paras keino sulana pitoon on kuitenkin aktiivinen liikenne. :)

- Voiko vaijerin irrottaa lossista talvella?**

V: Ei.

Itsepalvelulossin käyttöön liittyvät kuljettajavaatimukset edellyttävät vaijerin käyttöä.

Toisekseen lossin pääasialliseksi vetotavaksi on rakennettu vaijeriveto, jolla käytöstä saadaan energiatehokasta ja potkurilaitteet mitoitetaan vain avustavaksi laitteiksi.

Eikä sille nähdä tarvettakaan.

Kertomukset isojen lossien vaijerin irrotuksesta talvella johtuvat siitä, että ne ovat potkurilosseja, joissa "löysänä" roikkuva ohjausvaijeri ei jääkaudella kulkisi normaalisti lautan läpi vaan taittuisi keulassa kaksin kerroin lautan ja jäiden väliin ja vaarana olisi vaijerin joutuminen jopa potkureihin. Tätä ongelmaa ei vaijerivetoisissa lossissa ole. Päinvastoin kiristynyt vaijeri leikkaa osaltaan jäätä lautan edessä.

3. Kuinka sähköinen lossi toimii? Akku, suorasähkö vai genu?

V: kaikki Neiloksen lossit varustetaan dieselaggrekaatilla, jonka teho yksistään riittää liikennöintiin.

Haluttaessa käyttää edullisempaa valtakunnan verkkosähköä, vaihtoehtoja on käytännössä kaksi:

1. suorasähkö kaapelilla lautalle 2. ladata sitä laitureilta lautalle sijoitettaviin akkupaketteihin.

Molemmissa vaihtoehtoissa aggregaatti jätetään silti varajärjestelmäksi.

Vuokralosseissa Neilos tekee valinnan kaapelin/akuston välillä teknisten selvitysten perusteella.

4. Mikä on lossin matkanopeus tyhjänä / täydessä kuormassa?

V: vaijerivetoisen lossin matkanopeus ei käytännössä muutu kuorman tai vastatuulen mukaan, energiantarve vain kasvaa.

Luontevana ajonopeutena Tuohisaareen ajattelempa noin 12min ajoaikaa (10-15min.).

Ajonopeutta voidaan säätää täysin halutun mukaiseksi, mutta pitää huomata sen vaikuttavan suoraan tarvittavaan tehoon ja energiaan. (ajonopeuden tuplaaminen nelinkertaistaa energiankulutuksen.)

5. Tarvitseeko laiturin korkeutta säätää manuaalisesti?

V: ei tarvitse, laiturit säätävät itse korkeutensa jokaisen ajokerran yhteydessä.

6. Kuinka lossi välttää kolarit?

V: lossi valvoo itse kulkusuuntansa mukaista edustaansa.

Esteen havaitessaan hidastaa ensin nopeuttaan ja tarvittaessa pysähtyy, mikäli este ei poistu ajolinjalta.

Lossilla ei voi ajaa kenenkään "päälle".

7. Kuinka lossi valvoo säätä?

V: lossilla mitataan tuulennopeutta ja -suuntaa, sekä veden korkeutta.

Näille voidaan asettaa erilaisia rajoja, joista tulee päivystäjällemme hälytykset.

8. Lossia koskevat väistämissäännöt vesiliikenteessä

V: vaijerilossi luokitellaan ohjauskyvyttömäksi alukseksi, jolla ei silti ole etuajo-oikeutta, mutta muilla on pääsääntöisesti väistämisvelvollisuus sitä kohtaan. Tarkemmin: (linkki lakitekstiin tähän)

Palvelusisältö:

9. Mitä kaikkea sisältyy lossipaketin vuokraan?

V: Palvelu sisältää:

- lossin ja laitureiden vuokrat
- laitteiden toimitukset ja asennukset käyttövalmiiksi (pl. maa-ainekset)
- käyttökoulutustilaisuudet tiekunnalle 2 kpl
- käytönaikaisen päivystyspalvelun 24/7 (käytön tuki, neuvonta ja vikailmoitusten vastaanotto)
- täyden ylläpidon varaosineen ja huoltotöineen
- varaosavaraston ylläpidon (pl. lossirunko)

10. Mikä ei sisälly lossipaketin vuokraan?

V: Vuokrahintaan ei sisälly:

- polttoaineet / sähkö (voidaan toki huolehtia ja laskuttaa läpilaskutuksena)
- liikennettä koskeva vastuuvakuutus
- ranta/laiturirakentamiseen mahdollisesti tarvittavat maa-ainekset.

11. Mitä maksaa vakuutus tiekunnalle?

V: tähän saa parhaan vastauksen tiekunnalta, minkä hintainen heidän nykyinen vakuutuksensa on.

12. Mitä Neiloksen 24/7 päivystys konkreettisesti tarkoittaa?

V: Päivystysnumeromme tarjoaa käyttäjille turvaa ja neuvontaa lossin käyttöön liittyvissä kysymyksissä ja toimii myös vikailmoitusten tms. vastaanottokanavana. Palvelussa vastaa pääosin Neiloksen oma huoltopäivystäjä, jolla on myös välitön lähtövalmius.

Kesäisin turistikaudella käytämme apunamme myös ostopalveluna hankittavaa käyttäjätukea suomalaiselta tarjoajalta, koska Metsähallitukselle toteuttamassamme kohteessa edellytetään monikielistä käyttäjätukea, joka toimii oman suomenkielisen huoltopäivystäjämme rinnalla apuna.

13. Kattaako Neiloksen 24/7 päivystys myös mahdolliset: automaatio-, sähkö-, hydraulikka-, yms. viat "yhteistyö kumppaneiden" osalta? Kuka vaihtaa rikkoutuneen moottorin tai logiikan?

V: kyllä, Neilos itse vastaa kokonaisuudesta ja hoitaa kaikki merkittävimmät remontit ja myös varastoi kaikki pääkomponentit omissa toimitiloissaan. Neiloksella on aina yksi huoltohenkilö ja huoltoauto valmiudessa nopeaankin lähtöön tilanteen mukaan.

Pienemmissä, nopean vasteen huoltokeikoissa seudulla kumppanimme on Laitaatsillan Telakka Oy.

14. Millaisella vasteajalla palvelu toimii?

Tavoitteelliset vasteajat eri toiminnoille voidaan määritellä yhdessä sopimukseen.

Huoltopäivystyksemme toimii 24/7 ja valmius on sen mukaiseen operointiin Saarijärveltä käsin.

Tarvittaessa hyödynnämme myös paikallisten kumppaneidemme apua nopeaa reagointia vaativissa tilanteissa. Millaisella vasteajalla nykyisen lautan ongelmiin olette saaneet apuja?

Sopimus ja taloudelliset:

15. Kuka omistaa lossin?

V: perustettava Tuohisaaren Lossi Oy.

Yhtiön omistusta jaetaan tarvittaessa Neiloksen ja kaikkien rahoittajatahojen kesken.

16. Kuinka lossi rahoitetaan?

V: tiekunnan tarvitsee varautua vain yhden vuoden vuokrahinnan maksuun, koska yhteiskunnan tuet maksetaan aina jälkikäteen.

17. Kuka omistaa vajeriluvan?

V: vajerilupa on luontevinta hakea suoraan lossiyhtiön nimiin, taloudellisestikin.

Toki sen voitte hakea tiekunnalle niin halutessanne. Neilos ei sitä kuitenkaan tarvitse.

18. Onko Neiloksella rahalliset resurssit tämän urakan toteuttamiseen?

V: on oltava, koska muutoinhan tarjoaminen ja koko tilanne olisi mahdoton.

- **Kuinka lossin käy, mikäli Neilos ajautuu uudelleen vaikeuksiin?**

V: Lossin omistus on Tuohisaaren Lossi Oy:llä, joka turvaa lossin kohtaloa sellaisessa tilanteessa.

19. Vuokrasopimuksen jatko:

- **Mikä takaa, ettei vuokrahinta nouse tulevaisuudessa?**

V: Neiloksen tarjoama vuokrahinta on kiinteä, toki se sidotaan näin pitkissä sopimuksissa aina esim. kuluttajahintaindeksiin. Se on reilua ja molempien osapuolten etu.

Lupauksemme, ettei perushinta ainakaan nouse jatkokaudella, voimme vahvistaa tarjoamalla sopimukseen 3 vuoden optiokausia vaikkapa 3 kappaletta.

- **Kuinka paljon edullisemmin jatko voidaan saada?**

V: Tavoitteenamme on saada painettua vuokrahintaa yhä edullisemmaksi, mutta tarkkaa hintaa on vielä haastavaa luvata. Siihen vaikuttaa niin moni seikka, mm. rahoitusjärjestelymme ja etenkin se, kuinka monta uutta lossikohdetta ennätämme saada tässä ajassa hoidettavaksemme.

Esim. päivystyspalvelumme tulee jatkuvasti halvemmaksi per lossi uusien kohteiden myötä.

Palvelun ylläpitäminen varaosavarastoineen on ensimmäisten 1–2 kohteen osalta meille arvokkainta, koska samalla kulurakenteella pystymme hoitamaan hyvin useampiakin kohteita.

- **Mitä jos Neilos päättää, ettei jatka vuokrasopimusta?**

V: Edelliseenkin viitaten, en oikein ymmärrä ja usko tällaista tilannetta tulevan.

Mieluiten vain kasvatamme lossikohteiden määrää ja valmistamme uusia losseja sitä mukaa.

Ja tähänkin huoleen vastaa osaltaan tarjoamamme optiokaudet sopimuksessa.

Muut kysymykset:

20. Toimitusaika

V: toimitus- ja toteutusaikaa tällaiselle hankkeelle on varattava noin vuosi, riippuen hiukan lopullisesta tilaushetkestä. Sopimushan on laadittava ehdollisena mm. vajeriluvan hakemisen takia. Tarvittaessa siihen voidaan sisällyttää muitakin ehtoja, mikä on reilua puolin ja toisin. Mikäli saamme ehdollisenkin sopimuksen laadituksi kevään aikana, niin vielä on mahdollisuus saada lossi liikenteeseen kauden –27 aikana, kunhan myös lupa-asiat järjestyvät odotetusti.

- **Miksi Kongonsaaren toimitus on kestänyt niin kauan?**

Kongonsaaren toimituksen venyminen on ollut monille asiaa tietämättömille hämmästelyn aihe. Siihen liittyy tietysti montakin seikkaa kehitystyöhön liittyen, mutta merkittävin rakentamista viivästyttänyt seikka oli aloittamisen jälkeen ilmennyt alusturvallisuuslain tulkintaan liittynyt yksityiskohta, jonka saimme muutettua yhteistyössä Traficommin kanssa ja hyväksyttynä lakiin vasta neljä vuotta alkuperäisen tilaussopimuksemme allekirjoituksen jälkeen.

Summa summarum

tiedän että rahoituskuviomme kiinnostavat kovasti, mutta tässä kohtaa niistä ei ole tiekunnalle tarkemmin kerrottavaa. Meillä itsellämme on kyllä selkeä näkemys, kuinka ne tullaan hoitamaan, mutta sitovia päätöksiä rahoittajilta saamme vasta tiekunnan kanssa laaditun sopimuksen myötä. Keskeneräisistä rahoitusasioista ja nimistä kun ei ole soveliasta vielä kertoa.

Yleisellä tasolla voin avata, että Tuohisaaren Lossi Oy:n rahoitus koostuu pääosin laina/pääomalainoituksesta, mutta se edellyttää myös merkittävää omarahoitusosuutta, johon tarvitsemme myös yksityistä pääomaa. Tällaisten uusien lossien vakuusarvo on perinteisten rahoittajien näkökulmasta vielä haasteellinen.

Neiloksen valmistusaikaiset rahoituskuviotahan eivät sinällään ole tiekunnan asia, eikä niistä ole mitään riskiäkään tiekunnalle. Ensimmäinen vuokralasku tulee tiekunnalle maksettavaksi vasta siinä vaiheessa, kun lossi on jo toimitettuna ja liikenne käynnistymässä.

Olen luvannut silti olla avoin ja voin kertoa näistäkin tiekunnalle sitten, kun ollaan siinä vaiheessa.

Olen tehnyt jo pitkän ja raskaan työn tämän konseptin kehittämisessä ja teen tätä edelleen niin kovalla tahdolla ja suurella sydämellä, että mihinkään pieniin juttuihin tämäkään hanke ei pysähdy. Ainakaan jos se on minusta kiinni.

-janne-

PS. Mikäli uusia kysymyksiä tulee mieleen, niin laittakaa vaan tulemaan. Täydentelen tätä vastauslistaani niillä taas ensi viikonloppuna.

UKK, v2 täydennyksiä 21.6.2026:

21. Mitkä ovat vuokraamisen ja leasing erot?

V: periaatteessa kyse on lähes samasta asiasta.

Vuokraaminen on selkeintä avustusten kannalta, kun taas leasingiin voi kuulua lunastusmahdollisuus, joka voidaan rinnastaa investointiin. Avustusta maksetaan vain käyttökuluihin, ei investointeihin.

Lisäksi leasing on aina arvonnlisäveron alaista toimintaa, kun taas vuokrauksessa voidaan hyödyntää AVL 58§ mukaista alv 0 %-verokantaa. Se tekee vuokraamisesta paljon edullisempaa tiekunnalle.

22. Tuuli tai aallot?

V: tuulen vaikutuksesta kysytään paljon. Neiloksen losseihin pätee ihan samat fysiikan lait kuin kaikkiin muihinkin aluksiin eikä se tee kulkemisesta sen erikoisempaa.

Itseasiassa Neiloksen losseissa tuulikuorman vaikutusta on saatu vähennettyä merkittävästi mm.

avoimilla kaideratkaisuilla, eikä lautassa ole isoa ohjaamoja kuten perinteisissä miehitetyissä losseissa.

Lisäksi vaijerivetoisissa lossissa ohjaavien potkureiden koko teho voidaan käyttää sivutuulen kumoamiseen vaijerivedon hoitaessa etenemisen toisin kuin potkurilossissa.

23. Mikä on toimittajan suhde savonlinnan kaupunkiin ja keha-keskukseen?

V: ei sen kummempaa erityistä suhdetta kumpaankaan.

24. Minkä vakuuden toimittaja pystyy antamaan takuuajasta?

V: en oikein ymmärrä mitä tällä edes tarkoitetaan, ainakaan tiekunnan kannalta. Tiekunta ei ole ostamassa mitään eikä heidän tarvitse huolehtia mistään takuuajoistakaan.

25. Kuinka lossia käytetään?

- **ajaminen**

Lossin käyttö on varsin helppoa. Ohjauspisteissä on vain kaksi ajonappia ja kosketusnäyttö, johon oman pin-koodin syöttämällä saa otettua lossin käyttöönsä. Sen jälkeen riittää, kun painaa haluamansa ajosuunnan mukaista nappia.

- **lossin haku vastarannalta**

Vastakkaisella rannalla olevan lossin haku tapahtuu laiturilla olevasta ajopisteestä, joka on identtinen ja toimii samoin kuin lautallakin olevat.

- **käyttöoikeuden eli koodin hankinta**

Vakituisille käyttäjille luovutetaan kiinteät toistaiseksi voimassa olevat omat henkilökohtaiset koodit.

Satunnaiset kuljijat saavat hankituksi päiväkohtaisen koodinsa omatoimisesti verkkosivustomme kautta tunnistautumalla omilla pankkitunnuksillaan.

Koodia luovutettaessa annetaan käyttöopastus ja kuljettajaa koskevat ohjeet tiedoksi. Lisäksi käyttöpisteissä on ohjeet.

26. Kuinka lossi toimii?

- **vaijeriveto**

Pääajolaitteena on vinssiveto, jota avustaa lautan päädyissä olevat ohjaavat potkurilaitteet. Potkureiden avulla lossi pitää sijaintinsa ajolinjalla ja ne avustavat myös laituriin asettumista.

27. Kolarien estäminen'

- **tekniikka**

Lossi valvoo kulkusuunnan edustaa mm. tutkiensa avulla.

- **käyttäjän vastuu**

Kuljettajan edellytetään valvovan liikennettä. Vaaratilanteen uhatessa vapauttamalla ajonappi lossi pysähtyy.

28. Sääolosuhteet?

- tuuli
- aallot
- jää/talvikäyttö

Kts aiemmat vastaukset

29. Hankinta

- vuokraaminen

Vuokraaminen on selkeä ja huoleton tapa tiekunnalle lossiyhteyden hankintaan.

Vuokra sisältää kaiken tarvittavan laitteiston ja niiden huolenpidon. Vuokra on myös täysin avustuskelpoista.

- riskit

Vuokraus on hyvin riskitön hankintatapa, siinä kaikki vastuut teknisistä asioista ja ratkaisuihin kuuluvat toimittajalle. Tie kunta maksaa vain käytöstä, ensimmäinen maksueräkin tulee vasta käyttöönottovaiheessa, kun kaikki on jo asennettu hyväksytysti.

30. Aikataulu

Lossijärjestelmän toimitusaika on n. 1 vuosi sopimuksen allekirjoituksesta, mikäli kaikki tarvittavat luvat kohteessa ovat valmiina. Tuohisaareen tarvittavan vaijeriluvan käsittelyaika on n. 8 kk.